

คำอธิบายการใช้อักษรย่อชื่อคัมภีร์

(๑) การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ ใช้ระบบการอ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การใช้อักษรย่อในพระไตรปิฎกจะแจ้ง เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับตัวอย่างเช่น วิ.มหา. (ไทย) ๑/๓๕/๒๔ หมายถึง พระวินัยปิฎก มหาวรรค เล่ม ๑ ข้อ ๓๕ หน้า ๒๔, ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๒๗๒/ ๒๑๖ หมายถึง ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่ม ๑๑ ข้อ ๒๗๒ หน้า ๒๑๖ เป็นต้น ซึ่งได้เรียงตามลำดับคัมภีร์ ดังนี้

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.ม.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.จุ.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก จุฬวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ส.นิ	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาตปาฬิ	(ภาษาบาลี)
อง.เอกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทุก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ฉก	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุกก	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ข.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ	(ภาษาไทย)
ขุ.จุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จุฬนิกาย	(ภาษาไทย)

ขุ.จริยา.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย จริยาปิฎก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อุ.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.	(ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามรรค	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง.	(ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
อภิ.ปุ.	(ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก ปุคคลบัญญัติ	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระวินัยปิฎก

วิ.ม.อ.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก สมันตปาสาทิกา มหาวรรค อรรถกถา	(ภาษาไทย)
---------	-------	---	---	-----------

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

ที.ปา.อ.	(บาลี)	=	ทีฆนิกาย สุมงคฺลวิลาสินี ปาฏิภวคฺคอนุสฺสกา	(ภาษาบาลี)
ส.ม.อ.	(บาลี)	=	สังยุตตนิกาย สารตฺถปฺปกาสินี มหาวคฺคอนุสฺสกา	(ภาษาบาลี)
ขุ.ธ.อ.	(บาลี)	=	ขุททกนิกาย ฌมมปฏฺฐกฺกา	(ภาษาบาลี)
ขุ.ชา.อ.	(บาลี)	=	ขุททกนิกาย ชาตกฏฺฐกฺกา	(ภาษาบาลี)

(๒) หมายเลขย่อภาษาไทย

๒.๑ การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น “อง.นวก. (บาลี) ๒๓/๒๓/๓๒๘” หมายถึง การอ้างอิงระบุถึงคัมภีร์พระสูตรตันตปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐) เล่มที่ ๒๓ ข้อที่ ๒๓ หน้าที่ ๓๒๘

๒.๒ การอ้างอิงพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุ เล่ม / ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐/๔๐๒/๓๓๕-๓๓๗ หมายถึง คัมภีร์พระสูตรตันตปิฎก ทีฆนิกายมหาวรรค ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ ๑๐ ข้อที่ ๔๐๒ หน้า ๓๓๕ - ๓๓๗

๒.๓ การอ้างอิงพระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุ เล่ม หรือ ข้อ / หน้า ตามลำดับ เช่น ขุ.สุ.อ. (บาลี) ๒๑/๓๘ หมายถึง คัมภีร์ปรมัตถโชติกา ขุททกนิกายอนุสฺสกา สูตรนิปาตวณฺณนา (ปรมัตถโชติกา ๑) ภาษาบาลี เล่มที่ ๒๑ หน้า ๓๘ ฉบับมหาวิทยาลัย หรือฉบับสยามรัฐ (สยามรฎฐเตปิฎกอนุสฺสกา ๒๕๓๕)

๒.๔ การอ้างอิงพระไตรปิฎกและอรรถกถาภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัย ระบุชื่อ คัมภีร์ / เล่ม / หน้า เช่น ขุ.ชา.อ. (ไทย) ๕๗/๔๕๘ หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อรรถกถาชาดก ภาษาไทย เล่มที่ ๕๗ หน้า ๔๕๘ ฉบับมหาวิทยาลัย

(๓) การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
Ibid	ibiden	เรื่องเดียวกัน
op.cit.	opera citato	อ้างแล้ว
p.,pp.	page, pages	หน้า